

Nacionalni klirinški sustav

Objavljeno: 31.1.2015. Ažurirano: 28.1.2016.

Nacionalni klirinški sustav (NKS) je međubankovni platni sustav za multilateralni obračun po neto načelu većeg broja platnih transakcija u kunama koje glase na relativno male iznose.

NKS je platni sustav koji omogućuje obračun bezgotovinskih međubankovnih platnih transakcija u kunama svih sudionika NKS-a. Sudionici NKS-a jesu Hrvatska narodna banka (HNB), kreditne institucije (banke i štedne banke) sa sjedištem u Republici Hrvatskoj koje su dobile odobrenje za rad od HNB-a te Hrvatska banka za obnovu i razvitak.

Sudionici u NKS-u mogu biti posredni i neposredni. Upravitelj i vlasnik NKS-a je Financijska agencija (Fina), a HNB ima posebnu ulogu banke agenta namire u NKS-u.

Pravila rada, koja moraju zadovoljiti navedeni sudionici, propisuje Hrvatska narodna banka ([Regulativa](#)). Financijska agencija donosi upute kojima se određuju operativni postupci NKS-a te cjenik usluga NKS-a.

Način rada NKS-a

Obračun međubankovnih platnih transakcija odvija se u četiri ciklusa i određen je [Terminskim planom](#) obračuna platnih transakcija u NKS-u, a donosi ga Financijska agencija uz suglasnost HNB-a. Obračunski dan počinje u 18.30 prethodnog dana i traje do 18.30 tekućeg dana.

Sudionici NKS-a transakcije šalju putem datoteka za elektroničku razmjenu (DER) (veći broj transakcija unutar jedne datoteke). Sama datoteka zaštićena je najsuvremenijim kriptografskim metodama.

Obračun platnih transakcija u NKS-u obavlja se do visine raspoloživih novčanih sredstava na obračunskim računima neposrednih sudionika. Limit određuje HNB u visini iznosa novčanih sredstava koji neposredni sudionik izdvaja na račun kod HNB-a u HSVP-u. Transakcije za koje neposredni sudionik nema dovoljno sredstava evidentiraju se u redu čekanja, kojim neposredni sudionik može upravljati. Ako se do kraja dana ne osiguraju sredstva za obračun (podizanje limita ili sredstva primljena od drugih neposrednih sudionika obračuna), transakcije se vraćaju pošiljatelju kao neizvršene.

HNB ima stalnu kontrolu i nadzor nad cijelim sustavom NKS-a, mogućnost uvida u stanje te mogućnost blokade obračunskih računa neposrednih sudionika u NKS-u.

Namiru konačnih neto pozicija na obračunskim računima neposrednih sudionika u Nacionalnom klirinškom sustavu (NKS) na kraju obračunskog dana u NKS-u obavlja HNB (kao banka agent za namiru) preko računa sudionika i obračunskog računa za NKS u HSVP-u.